

เรื่อง การเข้าทรงนางดั่งของลาวคั่ง

รายละเอียด

ที่บ้านหนองเหมือด อำเภอชาลวาลักษณ์บุรี กำแพงเพชร มีการสืบทอดวัฒนธรรม การเข้าทรงนางดั่ง โดยมี เพลงร้องที่ว่านางดั่งเอยเข้าฝาระหง กระจดั่งแม่มาย เขาตากเปลือกแดง เขาแทงแมงเม่า ขอเชิญพระเจ้ามาเข้า นางดั่ง (ร้องซ้ำไปเรื่อย ๆ) บางแห่งร้องว่า นางดั่งเอย ละประระหง กระจดั่งใหม่ ๆ ของฝัดเครื่องแกง ข้าวแดง แมง เม่า กระจดั่งฝัดข้าว ออกมาพีก ๆ ออกมาผาย ๆ ขอคืนกาย มาเข้านางดั่ง ขอเชิญพระเจ้า มาเข้านางดั่ง ร้องซ้ำไป

ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นสิ่งที่สั่งสม มาช้านาน ถึงการนำอุดมการณ์แห่งความรัก ความสามัคคี ความอบอุ่น ความ เข้าใจ และการอยู่ร่วมกัน ในกลุ่มชนอย่างผาสุก มาใช้ได้อย่างเหมาะสม แนบเนียน ในชีวิตประจำวัน ทำให้ สังคมไทยอยู่อย่างมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ในชีวิตความเป็นอยู่ที่สมถะ เรียบง่าย และไม่เน้นกฎเกณฑ์ที่ตายตัว ยืดหยุ่น รักสงบ มีความสุข ในการทำกิจกรรมร่วมกัน การเข้าทรงนางดั่ง หรือฝินางดั่ง เป็นภูมิปัญญาดั้งเดิม ที่ สำคัญของคนไทย มิใช่เรื่องไร้สาระกิจกรรมทุกกิจกรรม ล้วนแฝงไว้ด้วยความลึกซึ้งของสังคมและวัฒนธรรม ใน เกือบทุกภาค ที่มีอาชีพทำไร่ทำนา แต่ไม่มีหมู่บ้านใดดำรงความเป็นไทย และภูมิปัญญาไทยไว้ได้ การละเล่น ใช้ สถานที่ที่เป็นลานกลางแจ้ง ไม่มีสิ่งกีดขวาง มักจะเล่นในวันตรุษสงกรานต์ ตอนกลางคืน ในการละเล่นนี้ผู้เล่นจะ ประกอบด้วย ผู้เชิญฝินางดั่งเป็นผู้หญิง 2 คน ผู้ร้องเป็นผู้ที่ดูการละเล่น นอกจากนี้ยังมีผู้ซักถามสิ่งที่อยากรู้อีก 1 คน ส่วนอุปกรณ์ที่ใช้ในการเล่นประกอบด้วย สากยาว (สากมือ) ไม้ใช้ตำข้าวในสมัยโบราณ 2 อัน กระจดั่งขนาดพอเหมาะ 1 ใบ ผ้าขาวไว้คลุมกระจดั่งเวลาเชิญฝินางดั่ง แล้วยังมีดอกไม้ธูปเทียนอีก 2 ชุด กับไม้คานอีก 1 อันการเข้าทรง

ฐานข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร-ตาก

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

นางดั่ง จึงเป็นภูมิปัญญาไทยในภาคอีสาน ภาคเหนือ ภาคกลาง ที่ประกอบอาชีพ ในการทำไร่ ทำนา ทำเกษตรกรรมอันเป็นพื้นฐานแห่งวิถีชีวิตอย่างลึกซึ้งของคนไทยที่นิยมเล่นกันในวันสงกรานต์ ต้องยกย่องประชาชนที่สามารถฟื้นฟูวิถีชีวิตไทยสามารถนำภูมิปัญญาไทยมาสร้างสีสันได้อย่างเหมาะสม มิใช่เป็นเรื่องความเชื่อแต่เพียงอย่างเดียว แต่มีภูมิปัญญาที่ทรงไว้อย่างมั่นคง อย่างสงบ เรียบง่าย สมถะ ในเศรษฐกิจพอเพียง ของสังคมไทยนี้แหละวิถีชีวิตแท้ๆของไทย ที่นับวันจะสูญหายไปอย่างไร้คนเข้าใจและมักดูถูกรากเหง้าของตนเองว่าคร่ำครึ ไม่ทันสมัยรับวัฒนธรรมตะวันตกมาอย่างลืมหูลืมตาไม่ขึ้น ขอบคุณอีกครั้งสำหรับผู้ฟื้นฟูความเป็นไทยทุกคน

ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นสิ่งที่สั่งสม มาช้านาน ถึงการนำอุดมการณ์แห่งความรัก ความสามัคคี ความอบอุ่น ความเข้าใจ และการอยู่ร่วมกัน ในกลุ่มชนอย่างผาสุก มาใช้ได้อย่างเหมาะสม แนบเนียน ในชีวิตประจำวัน ทำให้สังคมไทยอยู่อย่างมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ในชีวิตความเป็นอยู่ที่สมถะ เรียบง่าย และไม่เน้นกฎเกณฑ์ที่ตายตัว ยึดหยุ่น รักสงบ มีความสุข ในการทำกิจกรรมร่วมกัน การเข้าทรงนางดั่ง หรือผีนางดั่ง เป็นภูมิปัญญาดั้งเดิม ที่สำคัญของคนไทย มิใช่เรื่องไร้สาระกิจกรรมทุกกิจกรรม ล้วนแฝงไว้ด้วยความลึกซึ้งของสังคมและวัฒนธรรม ในเกือบทุกภาค ที่มีอาชีพทำไร่ทำนา แต่ไม่มีหมู่บ้านใดดำรงความเป็นไทย และภูมิปัญญาไทยไว้ได้ ที่หมู่บ้านทุ่งตาทุก ตำบลอ่างทอง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ประชาชนในหมู่บ้านไร้รูปประเพณี การละเล่นพื้นบ้าน ที่หายสาบสูญไปนับ ครั้งศตวรรษ กับคืนมาด้วยความรัก และความสามัคคีของคนในหมู่บ้านได้อย่างน่าชื่นชม เครื่องมือประกอบการแสดง การเข้าทรง ล้วนเป็นเครื่องมือในการเกษตรอย่างเช่น กระดิ่งสำหรับ ผัดข้าว สาก สำหรับการตำข้าว ผ้าขาวม้า เพลงที่มีเนื้อร้องที่น่าสนใจ ในภูมิปัญญาท้องถิ่น อย่างลึกซึ้งและกลมกลืน น่าฟัง. นางดั่งเอ๋ย ละป่าระหง กระดิ่งใหม่ ๆ ของผัดเครื่องแกง ข้าวแดง แมงเม่า กระดิ่งผัดข้าว ออกมาพิ๊งๆ ออกมาผายๆ ขอคืนกาย มาเข้านางดั่ง ขอเชิญพระเจ้า มาเข้านางดั่ง ร้องข้าไปข้า มาอยู่หลายรอบ ความเยือกเย็นของน้ำเสียงทำให้เกิดความน่าเชื่อถือ

ในการเข้าทรงอุปกรณ์ที่สำคัญของการเข้าทรงคือ กระดิ่งของและสากตำข้าว ของแม่มาย มีข้อพิเศษ คือต้องไปเอาของสองสิ่งมาโดยไม่บอกให้เจ้าของทราบ คือขโมยมานั่นเอง. การเข้าทรงหญิงเข้าทรงจะนั่งอยู่ตรงกลาง มีผู้ช่วยนั่งอยู่ตรงหน้า ในระหว่างสากทั้งสอง นำกระดิ่ง หุ้มด้วย ผ้าขาวม้า เมื่อไหว้ครูและเชิญวิญญาณ มาเข้าทรงท่ามกลางเสียงเพลง ที่เยือกเย็นแต่แฝงไว้ด้วยความเชื่อมั่น ในความเชื่อเรื่อง ทรงเจ้า เข้าผีของ พวกเขา เมื่อวิญญาณมาเข้าแล้ว นางดั่งจะเริ่มสั่นไปทั้งร่างกาย ผีจะเข้าทรงที่เรียกกันว่าผีนางดั่ง จะเริ่มลุกขึ้นรำร่า อย่างสนุกสนาน และลืมหูลืมตาไม่ขึ้น ผีนางดั่ง จะนำกระดิ่ง ไปกวักใคร่ หรือไปแตะใคร ผู้นั้นจะต้องออกมา ร่า ซึ่งเป็นภูมิปัญญาแห่งการมีส่วนร่วม ชาวบ้านจะร้องเพลงตีกลองให้จังหวะอย่างสนุกสนาน ในที่สุดก็จะ รำกันทั้งหมู่บ้าน ซึ่งแสดงถึงความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ความสามัคคี ในหมู่คณะ ของชาวบ้าน เมื่อรำไปได้สักพักหนึ่ง ชาวบ้านที่รักสนุกอยากจะหยอก ผู้เข้าทรงนางดั่ง ก็จะลักสากตำข้าวไปซ่อน นางดั่งก็จะโมโห และไล่

ฐานข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร-ตาก

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

นำกระดังงาไปฟาด ผู้นั้นจนต้องนำมาคืน หรือหาสภาพบ นำความสนุกสนานครั้งนั้นตรงมาสู่หมู่บ้านนั้นอย่าง กลมกลืนและแนบเนียน เมื่อสนุกสนานกันได้รู้หนึ่ง ก็จะมีการทำนายทายทักเรื่องราวต่างๆ ในหมู่บ้านหรือเรื่อง ทั่วไปเพื่อช่วยในการสร้างความสามัคคี และความอบอุ่นใจ โดยมีชาวบ้านที่ร่วมกิจกรรมการเข้าทรงมาถามเรื่อง ที่ตนเองสงสัย หรือถามเรื่องที่ทำให้ความครึกครื้น ในหมู่บ้าน อันเกิดความเข้าใจและเกิดกำลังใจ ให้ชาวบ้านในการ ประกอบอาชีพและการดำรงชีวิต เมื่อเห็นว่า นางดังสนุกสนานช่วงระยะเวลาหนึ่งที่ไม่น่าเบื่อ ก็จะเชิญนางดังออก ผู้เข้าทรงจะไม่ทราบเรื่องราวที่ตนเองเข้าทรงเลย จะงงและถามว่าเกิดอะไรขึ้น การเข้าทรงนางดัง จึงเป็น ภูมิปัญญาไทยในภาคอีสาน ภาคเหนือ ภาคกลาง ที่ประกอบอาชีพ ในการทำไร่ ทำนา ทำเกษตรกรรมอันเป็นพื้น ฐานแห่งวิถีชีวิตอย่างลึกซึ้งของคนไทยที่นิยมเล่นกันในวันสงกรานต์ ต้องยกย่องประชาชน หมู่บ้านทุ่งตาทุก ที่ สามารถฟื้นฟูวิถีชีวิตไทยสามารถนำภูมิปัญญาไทยมาสร้างสีสันได้อย่างเหมาะสม มิใช่เป็นเรื่องความเชื่อแต่เพียง อย่างเดียว แต่มีภูมิปัญญาที่ทรงไว้อย่างมั่นคง อย่างสงบ เรียบง่าย สมถะ ในเศรษฐกิจพอเพียง ของสังคมไทยนี้ แห่ละวิถีชีวิตแท้ๆของไทย ที่นับวันจะสูญหายไปอย่างไร้คนเข้าใจและมักถูกรากเหง้าของตนเองว่าคร่ำครึ ไม่ทันสมัยรับวัฒนธรรมตะวันตกมาอย่างลืมหูลืมตาไม่ขึ้น ขอขอบคุณอีกครั้ง สำหรับผู้ฟื้นฟูความเป็นไทยทุกคน

ภาพ โดย

: <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=373745149334927&set=a.373744959334946.82948.100000983356949&type=3&l=a253766659&theater>

คำสำคัญ : ผีนางดัง การเข้าทรง

ที่มา : <http://sunti-apairach.com/06/06F.htm>

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2018-02-14

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=138&code_db=610004&code_type=06